

**DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER BESLISSING**

Aan
de Minister

SSM

**Generale Thesaurie
Financiële Markten**

Persoonsgegevens

nota

Nota Kamerbrief beleidscyclus vitaal

Datum

4 november 2025

Notanummer

2025-0000526372

Bijlagen

1. Nota FM 148374
2. bijlage lijst vertrouweli
3. Kamerbrief afronding e
4. SEO-rapport vertrouwe
5. Bijlage SEO-rapport - I
6. Nota FM 190998

Aanleiding

Op 3 november is nota FM 148374 met u besproken. Onderstaande beslispunten zijn ongewijzigd.

8 **Beslispunten**

1. Bent u akkoord met de nieuwe lijst vitale instellingen (bijlage 2)? Deze wordt niet openbaar gemaakt.
2. Indien u akkoord bent met de lijst vitale instellingen, bent u akkoord met de Kamerbrief (bijlage 3)? Zo ja, dan verzoeken wij u de Kamerbrief te ondertekenen.
3. Gaat u akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota's, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's? Deze zullen worden gelakt op persoonsgegevens en op informatie die niet openbaar gemaakt mag worden op grond van veiligheid van de staat (zoals de lijst vitale instellingen).

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Zie vorige nota's.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Informatie die herleid kan worden naar vitale instellingen zal gelakt worden op grond van veiligheid van de staat.

7/11

Kijken of dit in type
AT bij EL12 komt, zodat
we het kan bespreken

Ministerie van Financiën

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER BESLISSING

Aan
de minister

29/12

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

nota

Voorstel bijgestelde beleidscyclus vitaal in lichte vorm en
wijziging Wet Vifo

Datum
23 februari 2024

Notanummer
2024-0000190998

Bijlagen
1. lijst type financiële
instellingen

Aanleiding

- U heeft gevraagd om te kijken naar de mogelijkheden voor een versnelde
vitaalbeoordeling voor de financiële sector.
- We doen in deze nota een voorstel voor het uitvoeren van een lichte variant
van de beleidscyclus vitaal en eventueel het wijzigen van de Wet
veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames (Wet Vifo)

Veiligheid v/d staat

Beslispunten

1. Bent u akkoord met het versneld doorlopen van de beleidscyclus vitaal (circa 6
maanden in plaats van twee jaar) voor de gehele financiële sector? De
instellingen waarvan mogelijk uit deze beleidscyclus volgt dat ze vitaal moeten
zijn, kunnen vervolgens per AMvB onder de reikwijdte van de Wet Vifo
gebracht worden (dat duurt circa 1 jaar) of in het reguliere traject met
wetswijziging van 2 tot 3 jaar.
2. Bent u tevens akkoord om de Tweede Kamer langs de lijnen van deze nota te
informereren (wij leggen u dan binnenkort een conceptbrief voor)?

Kernpunten

- De beleidscyclus vitaal zou dit jaar gestart worden voor vier processen binnen
de financiële sector,
 Hierbij wordt beoordeeld of deze processen als vitaal
aangemerkt dienen te worden, en zo ja, welke instellingen binnen deze
processen. Na deze beoordeling kunnen deze partijen onder het bereik van de
Wet Vifo worden gebracht.
- Deze beleidscyclus kent normaliter een doorlooptijd van twee jaar, waarbij ook
onafhankelijk advies wordt ingewonnen en uitgebreid met de sector en
toezichthouders wordt gesproken.
- willen we voorstellen de beleidscyclus versneld en in lichte vorm te doorlopen
(circa 6 maanden), waarna deze – indien nodig – opgevolgd kan worden met
een AMvB ter wijziging van de vitale processen die onder de Wet Vifo vallen,
of met een reguliere wetswijziging.

Ja, behalve
bij de motie
Heisen (32013, nr 26)

- Omdat het bericht omtrent de nationale veiligheid niet ziet op één specifieke sector of partij, zal deze exercitie zich in eerste instantie richten op de gehele financiële sector en dus verder gaan dan de oorspronkelijke afbakening tot de vier eerdergenoemde processen. Hierbinnen wordt gezocht naar de juiste afbakening om de opname van bepaalde sectoren in de Wet Vifo proportioneel en effectief te houden.
- Het versneld uitvoeren van de vitaalcyclus zal gevolgen hebben voor de kwaliteit en kosten van de beleidscyclus. Zo hebben we minder tijd dan de eerst voorgestelde twee jaar om marktonderzoek te doen en uitgebreid met toezichthouders en instellingen te spreken. Tevens kan dit versnelde traject ertoe leiden dat capaciteit op andere dossiers beperkt zal worden, en dat er gekeken moet worden naar extern advies.

Toelichting

Veiligheid v/d staat
- Een belangrijke vraag is welke grenswaarden aangehouden moeten worden om de reikwijdte van Wet Vifo proportioneel en uitvoerbaar te houden. Hierbij kan, per sector, gekeken worden naar marktaandeel, financiële kerncijfers zoals omzet, hoeveelheid personeel en hoeveelheid klanten. Idealiter vinden we een grenswaarde die voor elk type instelling consistent kan worden toegepast. Dit zal uitdagend zijn gezien de zeer verschillende grootte en aard van de instellingen. Hierdoor lopen de risico's zeer uiteen en zijn deze niet evenredig met de grootte van een instelling. Daarnaast kan het zo zijn dat in bepaalde processen specifieke kleine, gespecialiseerde instellingen alsnog heel belangrijk kunnen zijn.
- Het handboek voor de vitaliteitsbeoordeling en de Europese richtlijn kritieke entiteiten (CER) biedt handvatten om te bepalen wanneer een incident een aanzienlijk verstorend effect heeft. Hierin wordt ook gekeken naar het marktaandeel van de entiteit en het geografische gebied dat door een incident kan worden getroffen. Deze twee elementen kunnen bijvoorbeeld ook meegenomen worden in de bepaling van de grenswaarden.
- Op hoofdlijnen zullen we kijken naar grote, invloedrijke financiële instellingen die veel (gevoelige) persoonsgegevens verwerken en een vitale rol spelen voor de Nederlandse samenleving. De huidige lijst vitale aanbieders in de financiële sector en de EU-verordening digitale operationele weerbaarheid voor financiële instellingen (DORA) biedt een eerste startpunt voor de afbakening van het type instellingen waarnaar gekeken zal worden. Zie bijlage 1 voor een overzicht van de verschillende financiële instellingen, hun activiteiten en of ze op dit moment al vitaal zijn.
- We zullen het Nationaal Cyber Security Centrum, EZK en het Bureau Toetsing Investerings meenemen in dit traject.
- We gaan bekijken of we de ondersteuning van een externe partij hiervoor kunnen inzetten. De termijnen voor aanbesteding zijn hierbij een aandachtspunt.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

- Het belang van de weerbaarheid van de vitale infrastructuur wordt onderschreven door de regering. Zo heeft de minister van Justitie en Veiligheid op 30 mei 2023 een Kamerbrief geschreven over de 'Versterkte aanpak bescherming vitale infrastructuur' waarin ingegaan wordt op de beleidscyclus vitaal en op bewustwording bij vitale aanbieders over het signaleren van risico's.
- Tijdens het commissiedebat van 21 juni 2023 heeft uw ambtsvoorganger ook een toezegging gedaan om te kijken of de Wet Vifo voldoende waarborgen biedt om te voorkomen dat privacygevoelige data of vitale onderdelen van de financiële sector belanden bij landen met hoge veiligheids- en spionagerisico's, naar aanleiding van de motie van het lid Heinen. Hierin wordt toegezegd de vitaalcyclus te starten en de Kamer in de loop van 2024 te informeren over de stand van zaken. Gezien deze toezegging en een eventuele volgende AMvB adviseren wij u nu de Kamer te informeren dat u deze lichtere vorm van de vitaal cyclus start.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Bij eventuele openbaarmaking moet worden gezien of de verwijzingen naar nationale veiligheid gelakt moeten worden.

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK

TER BESLISSING

Aan

de minister

Sl10

Straag bespreken

nota

Kamerbrief beleidscyclus vitaal

Generale Thesaurie
Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

Aanleiding

- Uw voorganger heeft de Tweede Kamer op 26 maart 2024 geïnformeerd over het uitvoeren van de beleidscyclus vitaal voor de financiële sector.¹ Hiermee wordt in beeld gebracht welke instellingen vitaal zijn voor Nederland en of zij afdoende zijn beschermd.
- Wij leggen u nu de nieuwe lijst met vitale instellingen aan u voor, samen met een brief om de Tweede Kamer te informeren.

Beslispunten

1. Bent u akkoord met de nieuwe lijst vitale instellingen (bijlage 1)? Deze wordt niet openbaar gemaakt.
2. Indien u akkoord bent met de lijst vitale instellingen, bent u akkoord met de Kamerbrief (bijlage 2)? Zo ja, dan verzoeken wij u de Kamerbrief te ondertekenen.
3. Gaat u akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota's, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's? Deze zullen worden gelakt op persoonsgegevens en op informatie die niet openbaar gemaakt mag worden op grond van veiligheid van de staat (zoals de lijst vitale instellingen).

Kernpunten

- De beleidscyclus vitaal bestaat in totaal uit vier stappen, waarvan de eerste nu is uitgevoerd, dit betreft het identificeren van vitale processen en de aanbieders daarbinnen.
- Onderzoeksinstituut Stichting Economisch Onderzoek (SEO) heeft op basis van diverse objectieve criteria en in samenwerking met Financiën, Justitie en Veiligheid, de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV), de Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten een advies uitgebracht over de lijst aan vitale processen en aanbieders in de financiële sector.
- FIN heeft, in samenspraak met AFM en DNB, op basis van dit advies een uiteindelijke lijst vitale aanbieders opgesteld (bijlage 4). De uiteindelijke lijst is naar aanleiding van input van DNB gewijzigd ten opzichte van het advies van SEO. Zie hiervoor de toelichting onder 'wijziging vitaallijst'.

Datum
23 september 2025
Notanummer
2025-0000148374

Bijlagen

1. Lijst vitale instellingen
2. Kamerbrief
beleidscyclus vitaal
3. SEO rapport
4. bijlage SEO rapport
5. Nota FM 190998

¹ Kamerstukken II 2023/24, nr. 30821, nr. 207.

- In het rapport adviseert SEO ook om een aantal pensioenuitvoeringsorganisaties (PUO's) vitaal te maken. Aangezien deze onder de beleidsverantwoordelijkheid van SZW vallen, is dit ministerie verantwoordelijk voor de eventuele aanwijzing als vitaal. Het is op dit moment nog niet duidelijk of zij voornemens zijn om deze instellingen als vitaal aan te wijzen omdat zij de gevolgen van de eventuele vitaal making nog in kaart aan het brengen zijn.
- Het voornemen is om de vitale instellingen uit bijlage 1 onder het toepassingsbereik van de Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames (Wet vifo) te brengen. Dit gebeurt in overleg met het ministerie van EZ. Een vraag die bijvoorbeeld nog voorligt is hoe om te gaan met buitenlandse bijkantoren in het kader van Wet vifo. De precieze uitwerking hiervan en de gevolgen per type instelling leggen we vervolgens ter beslissing aan u voor.
- Sommige instellingen op de lijst hebben eerder aan ons gemeld dat zij het wenselijk vinden onder Wet vifo te vallen.
- De instellingen die onder de Wet vifo vallen moeten bij wijzigingen van zeggenschap een melding maken bij het Bureau Toetsing Investerings (BTI). Het BTI voert vervolgens zelf de veiligheidstoets uit. Hiermee is de regeldruk voor instellingen beperkt.
- De lijst met individuele instellingen (bijlage 1 en 4) is departementaal vertrouwelijk en wordt niet openbaar gemaakt worden of met de Kamer gedeeld. Het SEO-rapport dat de methode en werkwijze toelicht is ook vertrouwelijk, maar kan vertrouwelijk ter inzage gelegd worden bij de Tweede Kamer. Vitale processen, zoals betalings- en effectenverkeer, in Nederland zijn wel openbaar. Deze processen worden in de Kamerbrief genoemd en worden door de NCTV genoemd op hun website.²

Toelichting

- De beleidscyclus vitaal is door de NCTV samen met de vakdepartementen ontwikkeld. Met de cyclus vitaal kunnen de vakdepartementen en vitale aanbieders dreigingen en risico's identificeren en maatregelen nemen om de weerbaarheid te verhogen en te borgen. Het kabinet voert de beleidscyclus vitaal uit voor alle relevante beleidsterreinen.
- De beleidscyclus vitaal bestaat in totaal uit vier stappen, waarvan de eerste nu is uitgevoerd:
  1. het identificeren van vitale processen en de aanbieders daarbinnen;
  2. het analyseren van de risico's en de weerbaarheid van de aanbieders en processen;
  3. het opstellen van een actieprogramma met te treffen weerbaarheidsverhogende maatregelen;
  4. het toetsen van de effectiviteit en het waar nodig bijstellen van deze maatregelen.
- De vakdepartementen voeren deze cyclus in samenwerking met de vitale aanbieders minimaal vierjaarlijks uit, of vaker wanneer de actualiteit daarom vraagt.

² [Overzicht vitale processen | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#)

- De eerste stap is nu is uitgevoerd op basis van onderzoek van SEO. Zij hebben in januari 2025 een advies uitgebracht over de lijst aan vitale processen en aanbieders in de financiële sector.

Wijziging vitaallijst

- De vitaallijst is bedoeld om in beeld te hebben welke instellingen vitale processen leveren en een dusdanig belangrijke rol in de samenleving spelen dat uitval en verstoring kunnen leiden tot risico's omtrent de nationale veiligheid. Hierbij is, naast het handelingsperspectief, ook gekeken naar:
  - de samenhang in het financiële stelsel;
  - de hoeveelheid gevoelige persoonsgegevens;
  - risico op maatschappelijke onrust en verstoring;
  - hoeveel mensen rekenen op dit soort instellingen om aan hun dagelijkse levensbehoefte te voorzien;
  - en of deze instellingen eventueel dreigingsinformatie en ondersteuning vanuit het NCSC moeten krijgen bij uitval en verstoring.
- DNB is afgelopen voorjaar met een verzoek tot wijziging van deze lijst gekomen.

Veiligheid v/d staat

Veiligheid v/d staat

•

Veiligheid v/d staat

Vervolgstappen

- Hierna zullen we in stap 2 en 3, de weerbaarheidsanalyse en een actieprogramma, bekijken of het huidig (wettelijk) kader voldoende bescherming biedt tegen dreigingen en of er in dat licht extra weerbaarheidsmaatregelen nodig zijn.
- In dat kader wordt de mogelijkheid onderzocht om financiële instellingen die in de beleidscyclus zijn geïdentificeerd als vitale aanbieder als kritieke entiteiten aan te merken onder de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten (Wwke).
- Pas na het afronden van de tweede en derde stap zal het duidelijk worden of er aanvullende maatregelen nodig zijn om de weerbaarheid bij de vitale instellingen te verhogen. Zodra deze analyse klaar is, wordt u hier over geïnformeerd.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

- Het belang van de weerbaarheid van de vitale infrastructuur wordt onderschreven door de kabinetsambitie om de weerbaarheid van onze samenleving te verhogen.
- Tijdens het commissiedebat van 21 juni 2023 heeft uw ambtsvoorganger toegezegd om te kijken of de Wet vifo voldoende waarborgen biedt om te voorkomen dat privacygevoelige data of vitale onderdelen van de financiële sector belanden bij landen met hoge veiligheids- en spionagerisico's, naar aanleiding van de motie-Heinen c.s.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Informatie die herleid kan worden naar vitale instellingen zal gelakt worden op grond van veiligheid van de staat.